

چکیده

فرآیند پولشویی نتیجه سلسله اقداماتی است که بر روی عواید حاصل از جرم با دو هدف تغییر ماهیت و منشأ مالکیت و ایجاد حایل بین این عواید و مالکیت مجرم صورت می‌گیرد، به نحوی که ظاهر مال قانونی به نظر برسد. از بین رفتن مرزهای ملی و فرآیند جهانی شدن موجب شده است که صاحبان دارایی‌ها و عواید نامشروع و افراد ذی‌ربط، بدون واکنش و کشف، بتوانند این اموال را وارد معاملات قانونی و مشروع کنند. لذا سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، پولشویی را، به مثابه قاچاق مواد مخدر و جرایم سازمان یافته، معضلی جهانی تلقی می‌کنند و مبارزه با آن را صرفاً با درک و اجماع مشترک جهانی و عزم راسخ امکانپذیر می‌دانند بر این اساس، به رغم آن که صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی وظایف متفاوتی دارند، به منظور همکاری مشترک با گروه کاری اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی (FATF)¹ و سایر تدوین‌کنندگان استانداردهای جهانی، از جمله کمیته بال (بازل)² و گروه اگمونت³ به تنظیم متدولوژی جامع مبارزه با پولشویی مبادرت کرده‌اند که مشتمل بر ویژگی‌های ساختار حقوقی، نهادهایی از قبیل تأسیس واحد اطلاعات مالی و احصای کنوانسیون‌ها و قطعنامه‌های مرتبط و ضوابطی است که باید کشورها مدنظر داشته باشند. پولشویی به عنوان جرمی فراملی ترکیبی از فساد، بی-رحمی، الغا، شبهه و تدلیس است که از یک سو دارای آثار و تبعات اقتصادی اجتماعی سنگینی است و از سوی دیگر، عدم تصویب قانون استاندارد برای مبارزه با آن و پیروی نکردن از تعهدات بین‌المللی برای کشور دارای عواقبی است که مستلزم آگاهی دولتمردان به طور عام و نظام بانکی به طور خاص از آن‌هاست (امکان حضور نظام بانکی در عرصه بین‌المللی مشکل یا حتی غیر ممکن خواهد شد). کلمات کلیدی: پولشویی، استانداردهای بین‌المللی، کمیته بال، نقل و انتقال فرامرزی.

¹ the financial action task force on money laundering

² the Basel committee on banking supervision

³ the Egmont Group

گروه اگمونت متشکل از واحدهای اطلاعات مالی کشورهای عضو، نهادهایی در درون دولت‌ها برای تجزیه و تحلیل اطلاعات دریافت شده در خصوص موارد مشکوک به پولشویی است. تشکیل این نهادها به منزله بخشی از کوشش‌های مبارزه با پولشویی است.